

Boljševiška zarota na Poljskem odkrita; mnogo aretiranih

Z DENARJEM IZ SOVJETSKE RUSIJE SE VODI KOMUNISTIČNO GIBANJE NA POLJSKEM. — VLADA JE PRIŠLA NA SLED ZAROTNIKOM IN JIH MNOGO ARETIRALA. — PREISKA VA SE NADALJUJE.

Variava, Poljsko. — Sovjetska Rusija že od svojega obstoja naprej išče sebi vrednih po celem svetu. S prav malo izjemo, povsod se mora umakniti s porazom. V sosednji Poljski je tudi nastavila mreže, v katere se je vjelo mnogo taktik, ki z vlado Pilsudskija niso zadovoljni. Sicer ni toliko pomena, če so zadovoljni ali ne — rusko zlato jih napravi nezgodljive in delajo po naročilu sovjetske vlade in širijo nauke boljševizma po Poljski.

Pozno — a vendar še ne prepozno, je vlada na Poljskem, kateri se je že delj časa zdelo vedenje nekaterih politikov sumljivo, prijela sumljivce. Dognala je, da so ti komunistični agitatorji, ki so delovali po celem Poljski, pridobili že veliko število pristašev. Prejemali so velike svote denarja iz sovjetske Rusije. Tisoče in tisoče dolarjev je bilo poslanih iz Moskve v propagandne svrhe. Glavne agitatorje, tako sodijo, ima vlada v rokah. Aretacije so se vršile po celem Poljski in so mnogo agitatorjev utaknili v ječe. Obširna preiskava se nadaljuje.

FRANCIJA POPUSTLJIVA NAPRAM MADJARSKI.

Pariz, Francija. — V diplomatskih krogih se zatrjuje, da je francoski zunanji minister, Aristide Briand, obljubil, da ne bo Francija delala nobenih zaprek Madjarski, ako bo zopet hotela postati monarhija in na prestol posaditi Habsburžana. Italija pa temu ni nič kaj naklonjena, a vendar ne bo delala zaprek, isto velja za Anglijo.

MRAZ JE PRINESEL GORJE REVNIM DRUŽINAM.

Chicago, Ill. — Nenadno nastopivši mraz je zalotil mnogo revnih družin nepreskrbljenih s premogom. Mila zima, ki je dolgo časa vladala po mestu in okolici, je bila varljiva in se nenadoma spremenila ter nastopila z vso svojo strogostjo. V soboto je kazal toplomer 10 stop. pod ničlo; pet oseb je umrlo vsled mraza. Število mrtvih se je pa v nedeljo pomnožilo na 11.

V mestu je bilo v teku 46 urah 310 požarov — gasilci so fmelj polne roke dela. Mnogo ljudi je iskalo v bolnišnicah in pri zdravnikih pomoči radi ozeblin.

V nedeljo večer je pa mraz ponehal; v ponedeljek zjutraj je kazal toplomer 14 stop. nad ničlo.

Srednji zapad je še veliko hujše prizadet od mraza. Po nekaterih mestih so zaznamovali 24 stop. pod ničlo.

V New Yorku je bil zadnje dni tudi hud mraz, brila je mrzla burja; dve osebi sta umrli. 8000 mož je bilo zaposlenih, da je odmetalo sneg na najbolj prometnih krajih.

KATOLIČAN BREZ KATOLIKOV
BERGA LISTA JE NIČ!

PREDSEDNIK COOLIDGE VZTRAJA.

Senatorji še vedno napadajo Coolidgejevo politiko, za kar se pa predsednik ne briga. — Ameriško vojaštvo ostane še nadalje v Nicaragui.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge, uverjen, da postopa tako kakor mu narekujejo dolžnosti, se ne briga za napade nekaterih senatorjev, ki ne odobravajo njegovega vmešavanja v razmere Nicarague. Dal je že razumeti, da se on ne vmešava v notranje razmere Nicarague — ker pa vidi, da so interesi pripadnikov Zed. drž. in države same v nevarnosti, je storil svojo dolžnost in poslal v ogrožene kraje vojske.

Senator La Follette, kakor tudi nekateri drugi senatorji, pa tega nečejo videti, in ne prestando napadajo administracijo vsled intervencije v Nicaragui.

Coolidge pravi — ameriško vojaštvo ostane v Nicaragui toliko časa, dokler bo to potrebno. Kontreadmiral Latimer, pod čigar vodstvom je ameriško vojaštvo v Nicaragui pravi, da je dr. Sacasa s svojimi uporniki na takem stališču, da se ne bo mogel več dolgo upirati.

Senator Borah je v razgovoru s Coolidgejem rekel, da ostane nekoliko naših vojakov za vedno v Nicaragui. S tem se Coolidge najbrž ne bo strinjal, ker je ravno Coolidge bil tisti, ki je odpoklical vojaštvo iz Nicarague leta 1925, ko je bilo tam skozi 12 let. Pripoznati se pa mora, da je bila to v tej mali republik najdaljša doba mira. Dežela je rapidno napredovala, poplačala svoje dolgeve in ljudstvo je živelo v zadovoljstvu. Administracija sedaj uvidi, da je napravila napako, ko je odtegnila malo četo — 100 mož, ki so vzdrževali red.

HUDA ŽENSKA.

Chicago, Ill. — Edward Meyers, star 23 let, 2843 W. Van Buren St., ima ženo, katere pa ne more pozabiti svojega prejšnjega oboževalca, ki jo še vedno zalezuje. V soboto večer, sta pa nezvesta žena in njen oboževalec sklenila, da se moža znebita. Počakala sta ga v bližini njegove hiše, in ko je prišel mimo, mu je žena vrgla v obraz neko kisline. Silno ga je peklo in je bil takoj prepehljan v bolnišnico. Huda žena in njen ljubček se bosta morala žagovarjati pred sodiščem.

PRAŠIČJAREJA V BOLGARIJI.

Sofija, Bolgarija. — V teku desetih letih se je v Bolgariji prašičjareja potrojila. En milijon ščetinarjev prodajo sedaj vsako leto.

Cicero, Ill. — Joseph Pilco, star 32 let, 5428 West 22nd Pl., je tako nesrečno padel na tlaku, da je kmalu nato umrl.

Zakladničarski tajnik Mellon in poslanec Elliott iz Indiana, katera vidimo na sliki, pregledujeta načrt za nove stavbe v glavnem mestu, za katere je predlagana vsota 25 milijonov dolarjev.

ŽENSKA V KONGRESU PROTI REDUCIRANJU.

— Miami, Fla. — V tukajšni bližini se je potopil tihotapski parnik natovljen z žganjem; 22 mož posadke je utonilo.

— Chicago, Ill. — Radi preobilo zavžitega alkohola je umrl Joseph Corcoran, star 59 let, živeč na 331 S. Racine ave. Mrtvega je našel na postelji njegov gospodar, F. Hoffman.

— Toronto, Ont. — Clarence Darrow, znan iz afere milijonarskih morilcev v Chicago, katere je zagovarjal, bo zagovarjal tudi Ernest Sterry-ja, ki je pozvan pred sodišče radi bogokletja.

— Moskva, Rusija. — W. D. Haywood, bivši uradnik I. W. W., ki je odšel iz Amerike v Rusijo, se je tamkaj poročil z navadno delavko. Haywood je star 52 let, žena pa 37.

— London, Anglija. — Anglija je zelo prizadeta z boleznijo. Po celem deželi je razširjena influenza in črne koze. V Londonu je minuli teden umrlo 412 oseb.

— Austin, Tex. — Obravna proti pastorju Franku Norrisu je v polnem teku. Zagovorniki so imeli upanje, da bodo svojega klijenta oprali s tem, da bodo trdili, da je pastor izvršil umor v silobranu. To trditev je pa 70 letna Mrs. Roxie Parker, ki je bila priča umoru, odločno pobila z izjavo, da je videla kako je Norris, ne da bi bil napaden, ustrelil Chippsa. Obravnavo se nadaljuje, zaslišanih bo še 150 prič.

TRGOVINA Z DOJENČKI V CHICAGU.

Chicago, Ill. — V Chicagu cvete trgovina z dojenčki. Ženske, ki bi se rade znebile sadu ljubezni, dobijo lahko \$250 s tem, da prodajo svoje dete drugim ženskam — katere s tem "nafulajo" svoje može. Ta kupčija pa mora sedaj takoj prenehati, za to se je zavzel zdravstveni komisar Bundesen. Neverjetno, da se kaj takega sploh dogaja. Bundesen je rekel, da ni nič bolj nizkotenega pod solncem, kakor taka trgovina.

— Merchants, advertise in "Amerikanski Slovenec."

KRIŽEM SVETA.

— Miami, Fla. — V tukajšni bližini se je potopil tihotapski parnik natovljen z žganjem; 22 mož posadke je utonilo.

— Chicago, Ill. — Radi preobilo zavžitega alkohola je umrl Joseph Corcoran, star 59 let, živeč na 331 S. Racine ave. Mrtvega je našel na postelji njegov gospodar, F. Hoffman.

— Toronto, Ont. — Clarence Darrow, znan iz afere milijonarskih morilcev v Chicago, katere je zagovarjal, bo zagovarjal tudi Ernest Sterry-ja, ki je pozvan pred sodišče radi bogokletja.

— Moskva, Rusija. — W. D. Haywood, bivši uradnik I. W. W., ki je odšel iz Amerike v Rusijo, se je tamkaj poročil z navadno delavko. Haywood je star 52 let, žena pa 37.

— London, Anglija. — Anglija je zelo prizadeta z boleznijo. Po celem deželi je razširjena influenza in črne koze. V Londonu je minuli teden umrlo 412 oseb.

— Austin, Tex. — Obravna proti pastorju Franku Norrisu je v polnem teku. Zagovorniki so imeli upanje, da bodo svojega klijenta oprali s tem, da bodo trdili, da je pastor izvršil umor v silobranu. To trditev je pa 70 letna Mrs. Roxie Parker, ki je bila priča umoru, odločno pobila z izjavo, da je videla kako je Norris, ne da bi bil napaden, ustrelil Chippsa. Obravnavo se nadaljuje, zaslišanih bo še 150 prič.

POZOR!

Dobili smo novo zalogo DRUŽINSKE PRATIKE. — Vsi oni, ki so povpraševali po njej in oni, ki jo še žele dobiti, naj se obrnejo do nas in poslali jo bomo takoj! "AMER. SLOVENEK" 1849 W. 22nd St., Chicago

CHAPLIN OMAGUJE; BO- LAN JE NA ŽIVCIH.

Chaplin je zelo potr, nahaja se pod zdravniškim nadzorom, ne sprejema nobenih obiskov. — Charlie obdoliže Lito, da je imela razmerje z nekim mladeničem.

New York, N. Y. — Charlie Chaplin je omagal; njegov zdravnik je izjavil, da je bolan na živcih, nobenih obiskov ne sme sprejemati.

Charlie pravi, da ni nič na temu resnice, česar ga obdoližuje žena. Trdi tudi, da je imela ona razmerje z nekim moškim. To so namreč bilke, na katere se Charlie lovi.

Charlie bo poskusil vse kar mu bodo svetovali advokati, da bi dobil vsaj enega svojega otroka od Lite. Pa tudi, da bi oblast zopet njemu izročila njegovo imetje, katero je zdaj v rokah upravitelja.

Lita je doslej živela s svojima otrokoma pri starem očetu v Beverly Hills, od koder se je pa preselila v neko drugo stanovanje.

PRINCU KAROLU VEČ ZA MAGDO, KAKOR ZA PRESTOL.

Pariz, Francija. — Na rumunskem prestolu se najbrž ne sedi tako udobno, kakor v Parizu na divanu poleg ženske. To se sklepa s tega, ker je odgovoril bivši rumunski prestolonaslednik Karol, ko so ga vprašali, če hoče zapustiti svojo priležnico Magdo Lupescu in zasedati prestol, da mu ni toliko za prestol kakor za Magdo.

— Rim, Italija. — V Italiji imajo dečki dvoje organizacij. Ena je fašistovska, druga je katoliška. Fašistovska se imenuje "Ballila," kateri je seveda naklonjen Mussolini, zato je prepovedal katoliškim skavtom delovanje. Prepoved se nanaša le na mesta, ki imajo manj kot 20,000 prebivalcev.

Iz Jugoslavije.

KAKO POSTOPAJO Z ZAST OPNIKI SLOVENSKEGA NARODA. — ODLOČNA IN SENZACIONALNA IZJAVA DR. KOROŠČA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Izjava dr. Korošča.

"Mi Slovenci se zopet enkrat vračamo iz Belgrada razočarani. V tej krizi se je zahtevalo od nas tisto, kar se ni zahtevalo od nobene druge stranke: da se odrečemo bistvenim točkam svojega programa. To je nasilje, kateremu ni primere. Morali bi biti, kakor misli večina, sicer smo izključeni iz zajednice! Od nas se zahteva, da se odrečemo "klerikalizmu", kakor je to zahteval Stj. Radič, da se odrečemo "avtonomizmu," kakor to zahtevata Uzunovič in Radič. Kar pa je najhujše in istočasno smešno, je to, da nihče ne ve povedati, iz česa sestoji naš "klerikalizem" in naš "avtonomizem." Mi sploh nismo "klerikalna", marveč čisto politična stranka z najbolj naprednim socialnim in gospodarskim programom. Nas ne vodita niti Rim niti episkopat, nego samo organizirana svobodna volja našega slovenskega naroda. Kaj pa znači naš "avtonomizem"? To je želja celokupnega našega slovenskega naroda, da v širokih samoupravah lahko razvijemo svojo kulturo, svoje gospodarstvo, da lahko organično dalje razvijamo svoj jezik, svoj napredek in svojo prosveto. To je okvir, v katerem edino gledamo svojo bodočnost. To ni državno politično vprašanje, to ni rušenje ali slabljenje države, marveč to je vprašanje resnične demokracije, ki priznava in mora priznati vsakemu narodu njegov svoboden razvoj in življenje. Radikali so tudi za revizijo ustave, ako se za to pokaže potreba. Slično je z demokrati. Bosansko-hercegovski muslimani so avtonomisti. Vsi lahko v tej državi sestavljajo vlado, samo ne slovenski narod in stranka, ki predstavlja zelo veliko in resnično večino slovenskega naroda. Samo mi bi morali opustiti bistvene točke ponižati, kakor se je tej politiki posrečilo lani ponižati voditelje hrvatskega naroda! — Mi priznavamo državo in državno edinstvo. Priznavamo državo, priznavamo, kar je dober državljan dolžan priznati. Kljub temu ne bi smeli s svojo glavo misliti in imeti svojih samostojnih pogledov, kako bi se idealno uredila ta država. Od nas se zahteva, da se odrečemo prepričanju, ki je prepričanje celokupnega našega naroda. Ne vemo, katero nasilje bi moglo biti večje od tega. Zato bomo šli v Slovenijo, da svojemu ljudstvu razložimo nasilje, ki se vrši nad njim in njegovimi zakonitimi zastopniki: Naj kakor vedno dosedaj, slovenski narod izreče svojo poslednjo besedo!"

— New York, N. Y. — Charlie Chaplin je omagal; njegov zdravnik je izjavil, da je bolan na živcih, nobenih obiskov ne sme sprejemati.

Charlie pravi, da ni nič na temu resnice, česar ga obdoližuje žena. Trdi tudi, da je imela ona razmerje z nekim moškim. To so namreč bilke, na katere se Charlie lovi.

Charlie bo poskusil vse kar mu bodo svetovali advokati, da bi dobil vsaj enega svojega otroka od Lite. Pa tudi, da bi oblast zopet njemu izročila njegovo imetje, katero je zdaj v rokah upravitelja.

Lita je doslej živela s svojima otrokoma pri starem očetu v Beverly Hills, od koder se je pa preselila v neko drugo stanovanje.

PRINCU KAROLU VEČ ZA MAGDO, KAKOR ZA PRESTOL.

Pariz, Francija. — Na rumunskem prestolu se najbrž ne sedi tako udobno, kakor v Parizu na divanu poleg ženske. To se sklepa s tega, ker je odgovoril bivši rumunski prestolonaslednik Karol, ko so ga vprašali, če hoče zapustiti svojo priležnico Magdo Lupescu in zasedati prestol, da mu ni toliko za prestol kakor za Magdo.

— Rim, Italija. — V Italiji imajo dečki dvoje organizacij. Ena je fašistovska, druga je katoliška. Fašistovska se imenuje "Ballila," kateri je seveda naklonjen Mussolini, zato je prepovedal katoliškim skavtom delovanje. Prepoved se nanaša le na mesta, ki imajo manj kot 20,000 prebivalcev.

hom. V Ljutomeru, središču slovenskega vinarstva, se je pred kratkim sestavil odbor iz zastopnikov gospodarskih organizacij in občine, da pripravi vse za vinski sejm in razstavo v Ljutomeru. Ljutomerski vinogradniki in vinogradska veleposestva so si edini v tem, da treba po tistih vinskih sejmih na raznih krajih začeti z delom tudi v Ljutomeru, ki je po slovesu svojih vin najprimernejši kraj, kjer naj vinski trgovci in gostilničar spoznata dobrote ljutomerske kapljice. Zato so se odločili, da priredijo vinski sejm in razstavo v četrtek dne 3. marca, 1927, ko bo vino letnika 1926 po prvem pretakanju že čisto.

10 glav broječa roparska tolpa je bila vjeta te dni v nekem gozdu, nedaleč od Vinkovcev. Tolpa se je udala šele po daljšem boju, v katerem sta bila dva orožnika ubita. Roparska tolpa je bila zadnje čase strah in trepet Srema.

Polensak pri Ptuj.

Na Stefanov smo pokopali pridnega gospodarja, skrbnega očeta Franca Korenjak iz Ilošaka, tretjerednika in člana katoliških korporacij. Pokojnik, ki skoraj ni poznal boleznij, je dan pred Božičem od kapi zadet nagloma umrl. Nagla smrt rajnega Franca nam je jasen opomin, da ne znamo ne dneva ne ure, ko nas pokliče Gospod!

Večje količine ekrazita v Dravi.

Ker je Drava v zadnjem času tako padla, kot tega ne pomnijo niti najstarejši ljudje, so našli te dni v njeni strugi vsakovrstne stvari. Tam so našli namreč v reki 5 granat in večjo količino ekrazita. Na lice mesta je bila poslana posebna komisija, ki naj ugotovi, na kakšen način so prišle te stvari v Dravo.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUŽOSLAVIJO, ITALIJO, itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, osir, lire smo večraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00

100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$ 10.10
500 lir	\$ 24.25
1000 lir	\$ 47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brojčavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
433 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891. Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

TONETU SE NA VSAK NAČIN OBETA PLOH...

Joliet, Ill. Saj pravim, Tone nima sreče z vremenom. Ko sem opisaval božične praznike, sem hvalil vreme. Bilo je res lepo in bolj je zgedalo, kakor bi bila velikanoč kot božič.

modernejših plumbarnah stroje za rezanje cevi in rezanje "vint" na cevi. Zato so delavci stavili zahtevo, da se stroje odpravi in da tako delavcem dovolj zaslužka in dela.

DOPISE važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega popoldneva. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: — Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nekoliko podatkov o Mehiki.

Zadnji čas pretresajo svet poročila o krutem preganjanju katoličanov v Mehiki. Marsikomu se čudno zdi, kako je sploh mogoče, da se v času, ko po vsem svetu katoliška Cerkev zmagovladno prodira in se je vršil največji evharistični kongres (v Čikagi z 1.000.000 udeleženci), katoliška Cerkev preganja.

In vendar v Mehiki se katoličani in katoliška vera preganjajo! Zakaj?

Da bomo to razumeli, moramo vedeti, da Mehika in Mehikanci niso nobena enotna država ali narod. Prebivalstvo, ki ga je 14 milijonov, tvorijo prvotni prebivalci Indijanci (okrog 6 milijonov), mestici, mešanci med Španci in prvotnimi Indijanci (okrog 8 milijonov) ter kreoli (120.000) španski veleposestniki.

Danes pa se je začel proti njim in proti krivičnemu agrarnemu vprašanju (razdelitvi zemlje) boj, ki zavzema vedno širše kroge. Po vrsti so se polastili vlade v Mehiki zavodniki, najprvo Madero, mehikanski komunistični sanjač, nekak drugi Lenin, za njim pa generala Cazanca, Obregón in sedaj pa učitelj Calles.

Z divjo boljševiško krutostjo zapirajo cerkev za cerkvijo, duhovnike, skofe in vernike, izdajajo drž. protiverske zakone, vse pod plaščem, da gre za ljudske pravice. Najnovejši zakon določajo, da sme imeti vsakih 80.000 katoličanov le eno cerkev in enega duhovnika.

In vendar je ravno katoliška Cerkev tista, ki je za dobe veleposestniškega izrabljanja najbolj branila uboge Indijce in delavce. Katoliški duhovnik Hidalgo je prvi že l. 1810 šel v boj za pravice brezpravnih Indijcev. S tisoči Indijcev je korakal ob zvonjenju zvonov cerkve v Dolores proti glavnemu mestu, a je podlegel. Danes pa frumasonska vlada tako nehvaležno plačuje žrtve služabnike iste Cerkve, ki jo tako nevaleško preganja.

Le trije temelji so, ki morejo preprečiti slično usodo katoličanov po drugod; izobrazba, organizacija v katoliških društvih in hitra pravična ureditev socialno gospodarskih razmer.

ROJAKI, NAROČAJTE IN ŠIRITE NAJSTAREJŠI SLOV. LIST "AMERIKANSKI SLOVENEK!"

Rev. Aleksander, O.F.M.:

NJENA MOČ.

(Odlomek daljše povesti.)

Videl je za seboj drugo pot, pot ob Valčki: zakaj sem jo ostavil? Za Dobruško. Stojim kakor romar na križpoti: v daljo mu gre vse hrepenenje, če zaide, morda ne bo nikoli ugrl cerkvice na gori.

Na križpoti je ostal Štefan. K Bogu je hitelo vse njegovo hrepenenje. Njemu je posvetil najgloblje misli in najtišje želje. — K Bogu pa pelje samo ena pot, ali z Valčko ali brez nje.

Z Valčko bi romala kakor dve zvezdi na nebu skozi noč življenja: bela luč bi sevala zemljanom v tolažbo in veselje, v svitu

Jutra bi se pozdravila zarjo in bi splahnela v večni Dan.

Brez Valčke bi romal kakor kaka luč iz svetilnika tja na morje in kaže mornarjem zavetje pred orkanom. Tolaži blodeče in jih kliče. Tako bi romal iz noči v noč brez pokoja.

Kaj, če pride orkan in bo zliil svoje sovrastvo vame — padel bo svetilnik in ugasnil bom v temi. "Štefan, morebiti pride sama in ti pokaže pot do Cerkvice?" sem ga ngovoril. Utrujeno oko mu je zablestelo: "Ti si se oglasil na mojem domu?" "Da, Štefan. Toplih pozdravov ti pošiljajo domači: oče in mamica in — Valčka."

Prešlišal je zadnje ime. "Mati je gotovo jokala, ko si prišel brez mene?"

Te dni sem bral v A. S. o nekem Klemenu, ki je bil baje strah kranjske dežele. Takih Klemenov pa tudi pri nas v Jolietu ne manjka. Eden izmed teh, ki se pa seveda ne piše Klemen, le po naravi in lastnostih je z njim v sorodstvu, je skušal vlomiti v John Rudmanovo mesnico na 1007 North Scott St. zadnji ponedeljek zvečer.

Te dni sem bral v A. S. o nekem Klemenu, ki je bil baje strah kranjske dežele. Takih Klemenov pa tudi pri nas v Jolietu ne manjka. Eden izmed teh, ki se pa seveda ne piše Klemen, le po naravi in lastnostih je z njim v sorodstvu, je skušal vlomiti v John Rudmanovo mesnico na 1007 North Scott St. zadnji ponedeljek zvečer.

Nekdo pa je prišel na dom Mrs. John Jenco na Youngs Ave. in je odzadaj s porča odnesel tri srajce in 12 ovrtnikov, ne da bi jih bil prejemal, če mu bodo prav ali ne. Tako so ti kampilci, ki jim tuje blago tako diši.

Pozdrav vsem širom Amerike, najbolj pa mojim Broadwayčanom! Tone s hriba.

PISMO IZ SOLNČNE FLO-RIDE.

3. januarja popoldan ob četrtri uri smo sedli na železnega konja v Clevelandu, da nas popelje v solnčno Florido. Vlak je bil natlačen mladine, ki se je peljala v Delovar nazaj v šole, kajti božične počitnice so minule. Do tukaj je bilo le malo prostora v vlaku, ko pa so ti odšli, je bilo nekoliko bolj v Columbusu so izstopili zadnji dijaki in je dovolj prostora ostalo za nas. V Cincinnati, kar smo prispeli ob enajsti uri ponoči, smo se presedeli. Zima je pa bila tako huda, da nas je vse treslo. Ko pa smo zagledali naš Pullman, smo bili veseli,

"Veš da, in ona je tudi jokala — Valčka." "Z njo si govoril?" "Govoril sem z njo. Žalost ji je vzela zarjo v hči in ti si ji še vedno v srcu." Sklonil se je v težko misel, a se je takoj otrsel.

"Brat, ne govori o njej. O materi povej." "Mamica je žalostna, ker nisi prišel. Tole sveženj je tvoj, božičnih dobrot ti pošiljajo. Tudi sestrice so žalostne, ker si šel v semenišče, najbrže radi Valčke. Oče je bil seveda hud, ko so mu tožile o tvoji neoprednosti: Hvalite Boga, da ga je poklical. Čemu ta jok? Kakor da ni na varnem. Dekle naj si izbije muhe iz glave. Altar si je izbral, pri altaru naj ostane." Štefan ni rekel ničesar, da nisem vedel, ali je očetovih besed vesel ali ne. "In župnik?"

ker smo vedeli, da nas tamkaj čakajo postelje. Ko smo vstopili, smo takoj legli k počitku. Ni bilo časa za razgovore.

Ne vem, kako smo se ponoči vozili, kajti sladko sem spal vso noč. Ko se zjutraj prebudim, mi je bilo neverjetno toplo. Ko pogledam skozi okno, vidim, da smo se vozili tako dolgo, da smo prišli od kraja, kjer vlada zima, v kraj, kjer je tudi v zimi pomlad — bili smo v Tennessee. O, kako lepo je tukaj! Mesto krasno, ko smo se vozili dalje, opazili smo lepa polja. V par urah smo bili že v državi Georgia. Tukaj pa ni bilo polja — so le mali hribočki, poraščeni z malimi drevesi. Popoldan ob dveh smo prispeli v mesto Atlanta. To mesto je videti bogato in je lepo. Stali smo pa le deset minut tukaj. Ko se peljemo ven iz mesta, smo videli vse rdeče — kamenje, zemlja — celo reka, ki se je spodaj vila, je bila videti krvavo rdeča. Poljski pridelek je tukaj le koruza in bombaž. Druhih pridelkov se le malo vidi. Večji del je le puščava in močvirje. Ko smo vozili preko državne meje, se je začelo mračiti — oči so bile polne od vsega, kar smo videli in trudne — zlezli smo v postelje in kmalu zasпали.

Zopet jutro. Lepo jutro — ura osem, a sonce je stalo že precej visoko. Krasno je tukaj, kako lep prizor se mi je nudil, ko sem pogledal skozi okno. — Palme in lepi vrtovi polni rož, pomarančna drevesa vsa polna sadja — in vse to meseca januarja, in ko me je še zima rukala pred dvema dnevi, ko sem šel iz Clevelanda.

Vlak se ustavi v mestu Bradenton. Tukaj izstopimo in naglih korakov hitimo proti vili Mr. in Mrs. Ivančiča, ki je oddaljena deset minut od postaje. Jaz sem predlagal — počitek. To pa seveda ni držalo. — Mr. Ivančič je takoj pripeljal svojo lizo, ki je menda že celo leto spala — obudil jo je k življenju in jo napojil z oljem, pa hajdimo po mestu. Tukaj smo videli veliko lepih reči. Mesto leži v vnožju pri morskem zalivu in ima kakšnih petnajst tisoč prebivalcev. Tukaj je vedno dosti zabave. Na nekem vrtu igra godba dvajset mož, in sicer dvakrat na dan. Kako lepo je sedeti med zelenjem na vrtu in poslušati godbo, pri tem pa misliti, da je mesec januar, ki se pri nas doma zavijajo v zimsko sukne.

Bilo je v soboto, dne osmega januarja. Zgovorili smo se, da bomo šli loviti ribe. Zgodaj omenjeni dan vstanemo in liza nas je zavlekla k morju. Imeli smo srečo in ribe so rade sedale na limance — hočem reči na trnke. V par urah smo jih imeli že polne vreče. Potem smo sedli v senco, da nekoliko počijemo. Kmalu pa se odpravimo proti domu, kamor nas je zopet popeljal Mr. Ivančič z lizo. Ribe smo spravili v ledenico, takoj nato smo pa zopet šli na vrt poslušat godbo. Zvečer so pa prišli v vas spsedje — in smo parkrat zagnali karte. Drugi dan — nedelja. Krasno vreme, gorko solnce nas je ogrevalo. sapica je pihala poletna. Ob pol desetih smo se odpravili k maši. Cerkvica je le mala, kjer mašuje vsako ne-

deljo jezuit iz Tampe. Popoldan smo se peljali skozi Parneto, to je malo mesto, kjer je večina le črncev. V okolici smo videli tudi lepe farme — rečem le toliko, da nisem v stanu popisati vseh teh lepih reči, katere sem videl tukaj. Krasne njive, kjer rastejo paradizniki, fižol in drugo — krompir je bil v polnem cvetju. Sadna drevesa so bila vsa polna lepega sadja. Naposled smo še videli Belvedere Park. To je nekaj, se le redkokdaj more videti. Vse, kar se tukaj vidi, ostane človeku vedno v spominu. John Skufca, popotnik po Floridi.

deljo jezuit iz Tampe. Popoldan smo se peljali skozi Parneto, to je malo mesto, kjer je večina le črncev. V okolici smo videli tudi lepe farme — rečem le toliko, da nisem v stanu popisati vseh teh lepih reči, katere sem videl tukaj. Krasne njive, kjer rastejo paradizniki, fižol in drugo — krompir je bil v polnem cvetju. Sadna drevesa so bila vsa polna lepega sadja. Naposled smo še videli Belvedere Park. To je nekaj, se le redkokdaj more videti. Vse, kar se tukaj vidi, ostane človeku vedno v spominu. John Skufca, popotnik po Floridi.

ZDRAVSTVO.

RAK. Kakor v slučaju drugih boleznih, ki tvorijo socialni problem, ravno tako v borbi proti raku (cancer) je treba pred vsem podučevati občinstvo o naravi te bolezni. Sledeči kratki poljudni člančiči so bili pripravljani, vsak posebej, od raznih zdravnikov-spezialistov čikaškega zdravstvenega departementa.

Rak ubija vsako leto približno 125.000 oseb v Združenih državah. Ta je bolezen srednjih let in starosti in je nekoliko bolj razširjena v mestih kot po deželi. Bolezen je ozdravljiva, ako jo odkrijemo zadosti rano.

Dosedaj pa niso še odkrili nikakega leka, seruma, mazi ali antitoksina, ki bi zdravil rak. Rak ni nalezljiv niti ni podedljiv, dasi se je ugotovila gotova dovzetnost za rak v osebah istega rodu.

Borba proti raku je v samih rokah moških in žensk srednjih in starih let, kajti, kakor v slučaju tuberkuloze, je rešitev radekovega problema odvisna od širšega občinstva. Človek lahko živi ali umre z rakom, kakor s tuberkulozo; vse je odvisno od tega, da li se je bolezen pravčasno odkrila in zdravila.

Najboljši način, da se odkrije, da-li obstoja nevarnost raka, je ta, da si človek daje svoje zdravje redno preiskati od svojega domačega zdravnika. Ravno tako, kakor si vsaka banka ali tvrdka daje vsako leto ali večkrat pregledati svoj gospodarski položaj, ravno tako bi moral človek v rednih presledkih ugotoviti svoj zdravstveni položaj. Cim hitreje se rak odkrije, tem bolj sigurno je ozdravljenje.

Ako imate na koži kako stalno iritacijo — rane, ki ne ozdravijo, bradavice, ki spreminjajo svojo obliko in obseg, ali ako imate neredno krvavenje ali sluzotok, vprašajte zdravnika takoj. Morda imate rak.

ILEANA NOSI AMERIŠKA OBLAČILA V BUKAREŠTI.

Bukarešt, Rumunija. — Rumunska princezinja Ileana, ki je bila s svojo materjo, kraljico Marijo v Zed. drž., si je v Ameriki nakupila različna oblačila. S temi sedaj hodi na sprehode; kar pa rumunskemu ljudstvu ni po volji, zlasti ker kratka krila jim niso všeč. Ker pa jih nosi princezinja, bo seveda vse prav, in jo bodo še druge posnemale. ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Tetka Prosveta prinaša z dne 14. januarja t. l. med drugim tudi to-le:

"Na dan slavnostne otvoritve Slov. del. doma smo prvič slišali, da imajo nekatere ženske v Collinwoodu svojo cerkev. Ko je br. C. Cankar, predsednik SNPJ., govoril, je rekel, da naj delavci, ki so zgradili svoj dom, tudi skrbre, da ostane dom vedno njihov. Slovenski delavci so že marsikaj zgradili drugim, n. pr. tovarne in cerkve, ki niso njihova last. Tu se oglasi neka ženska in pravi: "Cerkev je naša." — "Pa naj bo naša," se odreže govornik in nadaljuje svoj govor. Tu je nov dokaz, kako so cerkveni ljudje še daleč za luno.—Eden navzočih."

To notico prinašamo v ponatistu zato, da bodo videli naši čitatelji, kako glavnega predsednika SNPJ. bodejo v oči cerkve po naših naselbinah. Nestrpnost se niti v slavnostnih govorih, kakor je bil govor, ki ga je imel pri otvoritvi Slov. del. doma v Collinwoodu ni mogel strpeti, da bi ne imenoval cerkve. Čitatelej pa opozarjamo, da si to njegovo nestrpnost zapomnijo, kajti ne bo dolgo, ko bo prikobalca s kakim člankom, da pri njih ne napadejo nobenega radi prepričanja. Pazite na tega nestrpnega "gentlemana!"

Dr. Janez Ev. Krek je pred kakimi tridesetimi leti zapisal to le resnico v svojem članku: "Delavci se združujejo, da bi s skupnimi močmi pospeševali svoje koristi. Vera blagoslovlja to združenje; religija mu želi obilo uspehov. Neomejena sloboda je grozno škodovala delavskemu stanu. Delavec je zaradi nje osamljen, samo nase navezan; denar je pa združen v kapitalistovi roki. In tekmovali mora delavec z denarjem. Na Angleškem so se jeli najprej združevati delavci. Hvalevredno je, da jih tudi pri nas posnemajo. Toda brez religije in pravnosti ne bodo take organizacije mnogo hasnile. Če pridejo na čelo delavskim zvezam voditelji brez vere, udado se kmalu sebičnosti, in taki voditelji bodo izsesavali delavce prav tako, kakor jih sedaj izsesavajo denarni mogotci." — Krek je bil dalekoviden. V svojem članku je svaril na dogodke, ki so se dogodili po njegovi smrti. Ameriškim Slovencem ste zato najboljši priči: Miljonški fond in Sl. zavetišče!

Trije razredi v avtomobilih. Neki avtomobilist, ki je prevahal potnike iz kraja v kraj, je imel tri razrede. Neki tujec je plačal I. razred, a sedel je skupaj z drugimi, ki so plačali II. ali III. razred. Vprašal je, kako je to? Dobil je odgovor, da bo kmalu to videl. Ko so prišli ljudstvu ni po volji, zlasti ker kratka krila jim niso všeč. Ker pa jih nosi princezinja, bo seveda vse prav, in jo bodo še druge posnemale.

rej je mir v glasbi, žavaljo ljubega pokoja sem pričel. Vedno se bojim nečesa... Ta Božič sem bil sam, kakor še nikdar ne v življenju, tudi tvoje tolažbe nisem prejemal. Na kraljevo prejemem redove, jaz si ne upam pred altar: beseda me žge, beseda, ki sem jo dal Bogu, in beseda, ki sem jo dal njej, ne vem, katera mi je v skušnjavo. Kam je zavila moja pot v ta žgōči pesek in v puščavo — sami viharji so v njej in če posveti solnce vanjo, je to solnce pekoč ogenj, ki žge in žge. Kdo mi pokaže zelenico. Rad bi se del v senco zelene palme in pil iz studenčka samo en trenutek; potem bi pa z veseljem šel skozi devet takih puščav...

"Nebo je v glasbi: v nebesih je mir, to (Konec prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

3. po razgl. Gosp. — Jezus ozdr. hlapca, Mat. 8.
 23. Nedelja — Zaroka Mar. Dev., Rajmund.
 24. Ponedeljek — Timotej, škof in muč.
 25. Torek — Spreobrnjenje sv. Pavla.
 26. Sreda — Polikarp, šk. in muč., Pavla.
 27. Četrtek — Ivan Krizostom, škof.
 28. Petek — Flavijan, muč., Marjeta, dev.
 29. Sobota — Francišek Salezij, škof.

Rev. J. C. Smoley:

TRETJA NEDELJA PO SV. TRESH KRALJIH.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho; ampak reci le z besedo, pa bo moj hlapec ozdravel.—Mat. 8, 8.

Zelo pohvalno se je izrazil Gospod o stotniku, o katerem nam pripoveduje današnji evangelij. "Resnično, resnično vam povem, tolike vere nisem našel v Izraelu." Sv. cerkev odlikuje tega stotnika na poseben način; Krasne njegove besede: "Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho," ponavlja duhoven pri vsaki sv. maši pred sv. obhajilom, ponavlja jih pred vsakim sv. obhajilom, katero podaja vernikom. Milijonkrat in milijonkrat ponavljajo se te besede po celem svetu.

Je jasno, da je bil ta stotnik velik, poseben mož, ki mora biti v zgled tudi nam. Na ta zgled hočem danes vašo pozornost obrniti.

V čem pa nam je stotnik v zgled?

V prvi vrsti v tem oziru, ker je neustrašeno spoznaval Kristusa. Da bomo to njegovo neustrašeno bolj spoznali, treba nam dvojje uvaževati: Kaj je bil, in ob kakih okoliščinah je spoznal Kristusa.

Bil je pogan, Rimljan. Rimljani takratne dobe so bili jako ponosni, z zaničevanjem so gledali na druge narodnosti. Bil je rimski stotnik, in kot stotnik je gledal na druge ljudi takorekoč le od zgoraj dol. Glejte, ta rimski častnik se obrača javno na Kristusa in ga prosi: "Gospod, moj hlapec leži doma mrtvouden in strašno trpi." In ko je hotel Gospod v njegovo hišo, da bi ga ozdravil, je rekel stotnik: "Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, pa bo moj hlapec ozdravel." Javno je spoznaval tu Kristusa Boga, javno je spoznaval svojo vero, da Kristus ni navaden človek, ampak da je Gospod, ki kraljuje nad življenjem in smrtjo. In ob kakih okoliščinah je spoznal Kristusa! Gospod je imel ob tem času že veliko sovražnikov, ti sovražniki so bili voditelji judovskega naroda, pismarji in farizeji. Ti so povsod pazili, kako bi ga v kaki stvari vjeli, da bi ga lahko tožili (Luk. 6, 7), sovražili so vse, ki so Kristusa spoznavali. Stotnik v Kafarnaumu se ni brigal za to sovražstvo. Ni gledal in pazil, če je bil med temi, ki so stali okoli njega, kak farizej, ki ga bo pri rimskem namestniku ali pa pri Herodu zatožil in počrnil. Javno je spoznaval Kristusa, javno spoznaval svojo vero: "Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, pa bo moj hlapec ozdravel."

V tem nam mora biti stotnik v zgled: Da bomo neustrašeno spoznavali Kristusa. Ta zgled naj bo vam vedno pred očmi! Ni se nam treba sramovati naše svete vere, kakor je to že napisal sv. Pavel, ki je bil prej farizej in sovražnik Kristusa; ko ga je pa spoznal in v njega veroval, je napisal v listu k Rimljanom: "Ne sramujem se evangelija" (1, 16). Tako se moramo tudi mi ravnati, dolžni smo to Kristusu Gospodu, ki je izrecno rekel: "Kdor se namreč sramuje mene in mojih besed v tem prešestnem in grešnem narodu, njega se bo tudi sramoval Sin človeka, ko pride s svetimi angeli v veličastvu svojega Očeta" (Mark. 2, 38). Dolžni smo to svojem bližnjemu, kateremu moramo dajati dober zgled: "Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in hvalijo Očeta, ki je v nebesih." Dolžni smo pa to tudi sebi samim, ker moramo javno kazati svoje versko prepričanje. Kafarnaumski stotnik nam bodi vsem v zgled!

Vzor nam pa mora biti Kafarnaumski stotnik tudi glede velike vere, katero je imel v Kristusa. Gospod sam je rekel: "Resnično, resnično vam povem: Tolike vere nisem našel v Izraelu."

Kako pa je ta pogan, rimski stotnik dosegel tako veliko vero? Je vredno, da o tem spregovorimo. Stotnik je imel odkrito, odprto srce, imel je odkritosrčno mišljenje.

Odkrito, odprto srce; to je srce, ki je bilo dostopno resnici, in resnico je hotel on spoznati in sprejeti. Kjer je pa srce trdo kakor skala, tam, prijatelji, pada seme božje besede zastoj. Kdor noče verovati, tega ne bo nikdo prepričal, tudi ne kak čudež. Zgled za to so nam farizeji sami. Velike čudeže je delal Gospod v pričo njih, videli so jih, sam jim je rekel: Če ne verujete mojim besedam, verujte mojim delom." Zakaj pa niso farizeji verovali? Ker niso hoteli, hoteli pa niso zato, ker se jim Kristus ni dopadel, ker je rekel, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta; hoteli so imeti Kristusa — Mesijo kralja na tem svetu! Niso hoteli verovati, zato jih tudi Gospodovi čudeži niso mogli prepričati; kratkomalo so pričeli trditi in vpiti, da jih dela s pomočjo hudiča, s pomočjo Belcebuba. In za to vidimo še dandanes: Kdor noče verovati, tega noben čudež ne bo prepričal. Francoski brezverec je rekel: "Ko bi videl čudež, bi prej znoel, kakor pa veroval v čudež."

Stotnik je bil pa tudi odkritosrčnega mišljenja. To se pravi, brigal se je za vse, kar je bilo dobrega, kar je Kristus učil

in delal. Kristus je bival pogosto v Kafarnaumu, tu je storil mnogo čudežev, tu je učil. Stotnik je vse to videl in slišal; ni zapiral oči in ušes, pazil na vse, premišljeval o vsem, dokler se ni o resnici prepričal. In tako je dosegel trdno vero, katere ni mogel nikdo omajati, zato je Kristus rekel: "Tolike vere nisem našel v Izraelu." To vero je stotnik tudi na vojaški način pokazal. Ko mu je Gospod rekel, da bo prišel na njegov dom in ozdravil njegovega hlapca, je rekel stotnik: "Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, reci le z besedo, pa bo moj hlapec ozdravel," in je takoj dostavil: "Tudi jaz sem človek podvržen oblasti in imam vojaške pod seboj in rečem temu: Pojdi in pojdi, in onemu: Stori to, in stori." Sem človek podvržen oblasti, to pomeni, sem podložen človek, vendar me ubogajo, če rečem: pojdi, in gre: stori to, in stori. Kaj še le Ti, o Gospod, ki nimaš nikogar nad seboj, ki si najvišji Gospod, kako ne bi zadoščala ena sama beseda od tebe! Tebi sta podložna življenje in smrt, zdravje in bolezen; če rečeš boleznim: Pojdi, pa bo šla; če rečeš zdravju: Pridi, pa bo tu. Če rečeš bolnemu hlapcu: Vstani zdrav, pa bo zdrav. Samo ena beseda, pa bo moj hlapec zdrav.

Tako je govoril stotnik. V resnici velikanska vera! In to vero je Gospod tudi poplačal: "Pojdi, in kakor si veroval, tako naj se ti zgodi!"

Prijatelji, imejmo tudi mi tako, neomahljivo vero. In lahko jo imamo. "Jezus Kristus včeraj in danes, in na veke," pravi apostol. In da bomo tako vero imeli, imejmo odkrito, odprto srce, bodimo odkritosrčnega mišljenja. Naše srce naj bo dostopno resnici, poučujmo se v naukih sv. vere, pazimo na vse, kar je dobrega in kar nas vera uči!

Konečno je pa nam kafarnaumski stotnik zgled ponižnosti. "Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho," je rekel Odrašeniku.

Kako ponižne besede! On rimski stotnik, ponosen Rimljan! Rimljan se ni rad ponižal, posebno pa ne Rimljan-častnik pred nevojakom. Pa vendar pravi javno: "Gospod, nisem vreden!" To je ponižnost — ponižnost pred Bogom. V Kristusu ni videl samo človeka, videl je v Kristusu Boga, zato se je pred njim ponižal.

In tako mora biti, tako se spodobi: Ponižnost pred Bogom! Ne sme nas biti sram, pripogniti koleno, kadar stopamo pred obličje božje v cerkvi; Bog je naš Gospod!

Take ponižnosti se moramo tudi mi privaditi; kažimo tako ponižnost, kadar molimo; kažimo jo, kadar stopamo v cerkev, kjer je pričujoč Jezus Kristus v Presv. Rešnjem Telesu; kažimo jo pri daritvi sv. maše, kažimo jo vedno, kadar pristopamo k mizi Gospodovi. Stotnikove besede: "Gospod, nisem vreden," moramo imeti vedno v mislih.

V trojnem oziru torej nam mora biti kafarnaumski stotnik v zgled: da bomo neustrašeno spoznavali Kristusa, da bomo imeli trdno vero in ponižnost, kakor jo je imel on. Potem bo pa Bog uslišal tudi nas, kakor je uslišal kafarnaumskega stotnika. Amen.

TO IN ONO.

KAKO BO LETA 2000.

Če pregledamo dobo zadnjih 75 let, se moramo naravnost čuditi napredku in vseh panogah tehnike. Upravičeno je tedaj vprašanje, kako bo čez 74 let, toraj leta 2000. Kakor je premo danes glavni izvor gonilne sile, tako je gotovo, da bo v prihodnjih letih njegovo mesto zavzela elektrika in še drugi načini pridobivanja moči. — Zrak, morski valovi, veter itd. — to je dandanes že vse v začetnem štadiju uporabe.

V domači hiši bodo nastopile velike spremembe in opravila gospodinje se bodo zmanjšala na najnižjo mero. Ognja v štedilniku in peči ne bo treba podkurljevati, kajti vse to bodo opravljale električne peči. — Električni stroji bodo mlátili ter sploh vsa dela, za katera je danes treba mnogo poslov, bodo tako rekoč sama od sebi opravljena. V kuhinji bodo stroji mleli kavo, prali in likali perilo, lupili krompir, snažili čevlje in vse take stvari.

Visoki dimniki tovarov bodo izginili, ker jih ne bo treba, kajti s premogom se ne bo nikjer več kurilo. Vse bo električno, slabega zraka nikjer. — Po mestih ravne ulice, promet vozil pod cesto, aroplani bodo vozili z brzino 600 km na uro. Brezlično se bodo ljudje pogovarjali na vsako razdajo, imeli v vsaki hiši aparate, s katerimi bodo videli dotičnega, s komur bodo govorili, časopisov ne bo treba, ker vse se bo zvedelo potom radia v par minutah po dogodku. Vse bo takrat na svetu "srečno." Sedaj rojeni otroci

KAKO SE JE IZNE-

BILA REVMAZMA.

Vedoč po svojih lastnih izkušnjah, koliko človek trpi, kateri ima revmatizem, je Mrs. Hurst, ki živi na 204 Davis Ave., E-101, Bloomington, Ill., tako hvalnica, da si prizadeva, kjer le more, še drugim trepetim povedati, kako se lahko iznebijo teh bolečin na čisto pripristen način kar na svojem domu. Mrs. Hurst nima ničesar za prodati. Samo izrežite ta oglas in ga pošljite z Vašim imenom in naslovom njej; ona bo prav z veseljem poslala potrebna navodila čisto brezplačno. Pišite takoj, da ne pozabite.

PATENT NAPREDKA

Slovinci kaj radi povdarjamo geslo: "Svoji k svojim." — A vse ostane le pri samih besedah. Trgovci se pritožujejo, zakaj je tako, pa tudi odjemalci pravijo zakaj ni drugače. A tako pritoževanje ne pomaga nič. To ne bo izboljšalo teh razmer.

Ako hoče slovenski trgovec napredovati, mora znati prodajati svoje blago. Mora znati privabiti odjemalce. To prav lahko stori potom oglaševanja v časopisu.

Povejte svojim rojakom, da imate isto blago kot tujec, da so pri vas cene zmerne, če ne morda nižje kot pri tujcu. Povejte ljudem, kadar dobite nove zaloge v vaše prodajalne, oznanjajte ljudem svoje prodajalne in svoje blago in ljudje bodo znali za Vas.

Amerikanski Slovenec

je med katoliškimi Slovenci najbolj razširjen list. Slovenski trgovci poslužite se gal Oglašajte v njem! Oglaševanje je patent napredka!

bodo kot starčki to lahko dočakali.

PAPIR, KI SE SAM UNIČI.

Neki španski kemik je iznašel zmes, ki ima to svojstvo, da ako se ista pridene papirni masi, prej ali slej papir uniči. Čas, kedaj naj se papir uniči, je odvisen od množine zmesi, katere se papirju primeša ter se lahko določi na tedne ali pa mesece in celo leta. V tem času najprej izgine, kar je na papirju napisanega ali natisnjene, končno pa se zdrobi tudi papir ter spremeni v prah.

KOLIKO STANE BLISK.

Pred stoletji se je smatral blisk za eksplozijo domnevnih gorljivih snovi v zraku. To je mislil še Aristotel. Šele Franklin je odkril električni izvor strele. Zdaj se lahko naredi tudi umetna strela v laboratoriju, vendar pa ne presega njena dolžina 3 m, medtem ko so naravne strele do 8 km dolge. — Umetni blisk zahteva do 1 mil. voltov električne napetosti. Naravna strela potrebuje veliko več, vsaj do 30 tisoč amperjev toka in 28 tisoč kilovat-ur energije. To stane po naših cenah \$1500. Nevhita, ki traja vsaj četrt ure, stane tedaj lepo vsoto, čez \$200,000!

REKORDI DOLGOSTI ŽIVLJENJA.

Rastlinstvo silno prekaša človeka in žival, kar se tiče dolgotrajnosti življenja. Imamo drevesa, katerim prisojajo večaki 4000 do 5000 let. Toda razun teh Metuzalemov med drevjem, so drevesa, ki so po več sto let stara. Cipresa doseže starost 350 let, ephue 450, a kostanj celo do 600 let. Cedra bo stara 800, hrast do 1000, v nekaterih slučajih celo do 1500 let. — Živali, katere dosežejo do sto let starosti, spadajo že med dolgo živčevje, tako slon, krokodil in čelva. Karpi in ščuke žive do 150 let. Orli in papagaji postanejo nad sto let stari. Človek star sto let je redkost. Rekord dolgega življenja ima menda še vedno Anglež Tomaž Parr, ki je dosegel starost 152 let in se je, ko je bil star 120 let, drugič oženil.

AVTOMOBILI NA PRODAJ.

STUDEBAKER SEDAN na obroke. "8 months guarantee". Seeley 5584 in 1872. 03-t do t
 CHEVROLATE TRUCK, 1924, panel body A 1 stanju, samo \$150.00 — 5950 W. Division St. 31-p.s.t

SLOVEČI UMETNISKI FOTOGRAFIST

Nemeček
 1439 W. 18th St.
 CHICAGO, ILL.
 ZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!
 SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državi Pennsilvaniji, New Yorku, Connecticut itd. naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen pobirati naročino in oglase za lista Amer. Slovenec in Ave Maria. Obenem prodaja tudi Družinsko Pratiško za leto 1927 in vse knjige naše knjigarnice. Rojakom ga, prav toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katoliški tisk.

Uprava Amer. Slovenca

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem javljamu spodaj podpisani, da nam je nemila smrt vzela iz naše sredine našega dobrega očeta, oz. soproga in brata

ANTONA DOLENCA,

ki je bil rojen v Pijavi Gorici l. 1883, kjer mu živi še mati, en brat in ena sestra. Doletela ga je nesreča, da je zbolel vsled raka v želodcu pred štirinajstimi meseci, vsled česar je trpel grozne muke, katerih ga je rešil Bog na dan sv. Silvestra, ko je zatisnil svoje trudne oči, katere so se še v zadnjih trenutkih ozirale po svojih dragih, ki jih je moral zapustiti v tej solzni dolini.

Pokojni je bil član večih družtev, kakor sledi: Sv. Antona Pad. št. 72 KSKJ., Prvi Majnik SNPJ. in samostojnega društva Sv. Barbare. Vsa tri društva so se v polnem številu z zastavo udeležile spoveda, ki se je vršil 3. januarja. Dolžnost navze, da se prisrčno zahvalim vsem trem družtvom za udeležbo in za darovane vence. Istotako se zahvaljujemo vsem našim prijateljem in družinam, ki so darovale za sv. maše, vence in v gotovem denarju. — Hvala vsem, ki so nam prišli v tolažbo za časa naših bridkih ur. Bog naj vsem obilo poplače za vsa dobra dela, tolažbo in darove.

Po obredih, katere je opravil naš č. g. župnik Rev. Fr. Mihečič, je bil pokojni prepeljan na pokopališče, kjer je bil položen v zimsko mrtvašnico. — Težko je bilo slovo soproge od ljubljene soproga, težko se se ločili otroci in sestra. Le encupanje nas navdaja, da se vidimo nad zvezdami.

Zalujoci ostali:

Marija Dolenc, soproga, Joseph, Anton, Viljem, Lenart, sinovi.
 Mary, Amalija, hčere.
 Ivanka Praznik, sestra, Detroit, Ely, Minn., 8. jan. 1927.

UGODNA PRILIKA

DELICATESSEN, Fish, Oysters store, popolnoma opremljeno. Lepa prilika za pravga človeka. 3836 W. Chicago Ave. 23-čdoč
 PRODA TRGOVINO zelo po cenih. 4 sobe za stanovanje zadaj, v drugem nadst. 5 sob. Garaža za 2 kare in mala delavnica. 551 W. 43rd. 05-t do t

V NAJEM SE ODDA

"DOWNTOWN PIANO MOVING BUSINESS" prodaja radi starosti lastnika, ustanovljen pred 45. leti, ima 3 trucks in nobene konkencije, čista naprava okrog \$8500 letno, ni treba nobenega znanstva, lastnik po-kaže. 4049 N. Leavitt St. 2nd floor. 34-p.s.t

GROCERY & MARKET prodaja radi

slabega zdravja. Dobra kupčija in lepi dohodki. 541 Bowen Ave. 28-p.s.t
 AUTO RADIATOR SHOP — dobro upeljana obrt; \$450, primoran prodati. 1703 Milwaukee Ave. 26-p do p
 STANOVANJE 6 SOB s kompletnim pohištvo s pogodbo, rent nizki, vprašajte — 1302 N. Clark St. 2nd fl. zadaj. 43-tr,čr

ZID. HIŠO s počrtem in garažo za 2

kari odda v najem na 2843 S. Troy St. 44-tr,čr

POHIŠTVO NA PRODAJ.

PARLOR SUITE, gugalni stoli, fotograf, omara za knjige, silvalni stroj in električna svet. prodaja, cena nizka. 5517 Emerald Ave. 1st. 36-p.s.t
 PRODA OSEM SETOV za jed. sobo, hrastov les, v dobrem stanju. Cena nizka, tudi "Hoosire" kuhinjski omaro. Ph.: Euclid 6259. — 230 So. Elmwood Ave., Oak Park. 39-t

"STORAGE SALE."

Novo hišne oprave prodajamo po zelo nizki ceni. Krasni set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledat, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komadnih. Dovažamo na dom. Odprto zvečer in nedeljo.
 VERSCHOORE WAREHOUSE, 4040 North Kedzie Ave.

DELO IN SLUŽBE

MILLINERY OPERATORS. — Experienced operators \$1.50, Brims — \$1.75, Crownes, \$2.00, amall tam, pridite za delo pripravljene. — J. A. DAVIS, 159 N. Michigan Ave. 32-p.s.t

BARVE -- MIZARSTVO -- ŽELEZNINA

Prodajam vsakovrstne barve, varniške itd. po najsmernejših cenah. Barvam hiše znotraj in zunaj. Lepim stenski papir. Izvršujem vsa mizarška in tesarska dela. — Prodajam vsakovrstno železnino, različno orodje in vse kar potrebujete v tem oziru za Vaš dom. — Prodajam tudi vsakovrstne šipe (šafbe.)

John Kosmach
 SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO
 1804 West 22nd St., Chicago, Ill.
 Phone: Canal 0490.

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Wulf ga je zahvalil in ga za-tem nekoliko sramežljivega obraza vprašal, ako ima še kaj vezenja na prodaj; prijor se mu je nasmejale. Bistrooki Ciperian je opazil nasmehe in hitro vprašal, če ga potrebuje za oblačilo kake lady; vzpričo tega so se nekateri v sobi navzoči sosedje zasmejali na ves glas.

"Ne smejte se, gospodje," je dejal Jutrovec; "kako morem jaz, tujec, poznati razmeze tega mladega viteza, in ali ima mater ali sestre ali ženo ali drago? No, tukaj imam vezenja za vse." Naročil je služabniku prinesiti mu balo, ki jo je razrezal in začel razkazovati svoje blago, ki je bilo zares krasno. Konečno je Wulf kupil pajčolan iz koprenaste svile z zlatimi zvezdami, kot božično darilo za Rozamundo. Ko se je malo kasneje spomnil, da ne sme prekositi svojega brata v tem pogledu, je kupil še jopič, prevezen z zlatimi in srebrnimi cveticami, kakor jih še nikoli ni videl — bili so namreč tulipani in vetrnice iz jutrovega — da bi tudi Godvin dal kako darilo, ako bi želel.

Te svilnate stvari so bile dragocene in Wulf se je obrnil do prijorja, da mu posodi nekaj denarja; ali prijor ga ni imel pri sebi. Giorgios pa je dejal, da nima to nič pomena, ker namerava najeti v mestu vodnika in itak sam pripelje vino; tedaj tudi lahko prejme plačilo za blago, ki ga upa še več prodati ženskam v gradu.

Ponudil se je tudi podati se s prijorjem in Wulfom tja, kjer je ležala ladija zasidrana v reki, da jima razkaže še razno drugo blago, ki je bilo last — kakor je pravil — večje družbe ciprskih trgovcev, ki so skupaj z njim naložili na ladijo. Te ponube pa nista sprejela, ker se je že nočilo; a Wulf je obljubil, da si pride po božiču ogledat z bratom ladijo, ki je naredila tako dolgo pot. Giorgios je odvrnil, da bosta brata jako dobrodošla; pristavil pa je ako se mu posreči kmalu popraviti krmilo, da namerava odjadrtati v London, dokler je vreme mirno, kajti tam je upal, da lahko proda svoje blago. Povedal je tudi, da je nameraval prebiti božične praznike v onem mestu; ker pa se jim je v viharju zlomilo krmilo, jih je vihar gnal mimo ustja reke Temze, in da se jim ni posrečilo dospeti v ustje reke Crouch, bi se bili gotovo potopili. Nato se je poslovil za trenutek, poprej pa je še zaprosil prijorja za blagoslov in ga prejel.

Tako so se ločili, onadva, zadovoljna z nakupom, in Ciperian Giorgios, ki sta v njem našla zelo prijaznega trgovca. Prijor se je onega večera ustavil v gradu, kjer je skupno z Wulfom pripovedoval o njenem kupčevanju s tem človekom. Sir Andrej se je smejal celi zgodi ter jima dokazoval, kako ju je Jutrovec pregovoril, da sta kupila dokaj več vina nego sta ga potrebovala, da je toraj on naredil najboljšo kupčijo in ne onadva. Nato pa je začel pripovedovati razne stvari o bogatem otoku Cipru, kjer je pred mnogo leti stopil na suho in nekaj časa tam bival, o sijajnem dvoru, ondoteh kralja in njegovih prebivalcih. Ti so bili, je pravil, najbolj premeteni trgovci celega sveta — tako premeteni, da jih noben žid ni mogel prekositi; dalje drzni mornarji, kojih predniki so bili Feničani

in Grki, ter je še pristavil, da se vse dobro vjema z značajem tega ljudstva, kar sta mu doslej povedala o tem Giorgiosu.

Tako se je zgodilo, da se ni pojavila nobena sumnja glede Georgiosa in njegove ladije niti pri enem izmed njih; saj ni bilo nič čudnega na celi stvari, ko so videli, kako se je zlagala cela njegova povest in kako enostavni so bili vzroki njegovega ondotehga bivanja in namen njegove kupčije z vinom in svileno robo.

Božičnica v steepleskem gradu.

Četrty dan po Wulfovem obisku v Southminstru je bil božični dan; ker je bilo vreme slabo, sir Andrej in njegovi domači niso jezдили v Stangate, temveč so se udeležili maše v steepleski cerkvi. Po cerkvenem opravilu je sir Andrej razdelil med svoje najemnike in kmete razna darila, kot je bilo običajno tega dne, jim izrekel svoje čestitke ter jih opozoril, da naj se ne opijajo pri gostovanju, kot je bilo tiste čase splošna navada.

"To nam ne bo mogoče," je rekel Wulf na potu v grad, "kajti trgovca Georgiosa se ni pripeljal vina, ki sem si ga upal drevi privoščiti malo kupico."

"Morda ga je prodal po boljši ceni komu drugemu; to bi bilo prav cipersko," je odgovoril sir Andrej.

Nato so odšli v grad, kjer sta brata po medsebojnem dogovoru izročila Rozamundi svoja božična darila. Prijazno se jima je zahvalila zanje in zelo občudovala lepoto dela. Ko sta ji povedala, da še ni plačano, se je nasmejala in rekla, da bo nosila zvečer pri božičnici oboje, jopič in pajčolan, četudi sta še — na dolgu.

Okolu dveh popoldne je stopil v sobo služabnik s poročilom, da prihaja po cesti od steepleske vasi sem voz s tremi konji in v spremstvu dveh mož, kojih eden je vodil konje.

"Naš trgovec — in ravno ob pravem času," je dejal Wulf in mu šel z drugimi vred naproti.

Bil je v resnici Giorgios, zavrt v velik plašč iz ovčjih kož, kot jih Ciperčani nosijo pozimi; sedel je pred enim izmed sodov.

"Odpustite, vitezi," je rekel, ko je zlezl ponižno na zemljo. "Ceste so v tej deželi take, da sem potreboval cele štiri dolge ure od samostana do tukaj, čeprav sem pustil skoro polovico svojega tovora v Stangatu; in večino tega časa smo prebili po blatnih luknjah, tako da so konji močno utrujeni in kolesa tega voza zlomljena, kakor se bojim. Vseeno pa smo dospeli semkaj, in plemeniti gospod," je pristavil ter se poklonil sir Andreju, "tukaj je tudi vino, ki ga je bil kupil vaš sin od mene."

"Moj nečak," mu je segel sir Andrej v besedo.

"Vnovič prosim odpuščanja. Ker sta vam ta dva viteza tako močno podobna, sem si mislil, da sta vaša sinova."

"Ali je kupil vso to robo?" je vprašal sir Andrej — na vozu je bilo namreč pet bednjev, eden in dva manjša sodčka in nekaj zavojev, zavrtih v ovčjo kožo.

KANADSKI ŽELEZNIČARJI železničarji so izvojevali zmagobilo; dobili bodo po dva centa več na uro. Povišanja bo deležnih 35,000 mož.

Montreal, Que. — Kanadski

Veliki stenski zemljevid

"Amerikanski Slovenec" ima v zalogi najnovejši stenski zemljevid celega sveta. Zemljevid meri 25x 8 palcev (inčev) in ima tri liste z zemljevidi in raznimi nad vse koristnimi geografičnimi podatki.

Prva stran predstavlja zemljevid celega sveta, vzhodno in zahodno hemisfero, narodne zastave vseh držav in narodov; dalje celo zemeljsko površje, na katerem je zaznamovano, koliko je ob enem in istem času ura v raznih delih sveta.

Druga stran podaja število prebivalstva vseh sedanjih obstoječih držav, večjih mest, opis otočij, rek itd.

Tretja stran predstavlja zemljevid Severne in Južne Amerike, Evrope, Azije, Afrike in Avstralije.

Četrta stran kaže vsa morja, vode in otočja.

Na peti strani je tabela pristojbin za paketsko pošto.

Na šesti strani je podrobni zemljevid Združenih držav, na katerem so označene vse cementovane avtomobilске ceste, kar je pripravno za avto-voznike.

Ta zemljevid stane s poštnino \$1.00.

Brezplačno pa ga dobi vsak, kdor pridobi listu Amer. Slovenec enega celoletnega ali dva polletna nova naročnika.

AMERIKANSKI SLOVENEK,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Zakaj se mučite

S POKL DANJEM LINOLEUMA, KO VAM MI TO STORIMO, NE DA BI VAM BILO TREBA PLAČATI!

Velike važnosti je, kako se linoleum položi, da dalje ostane poraben. Naši eksperti rešijo vprašanje polaganja linoleuma za vas. Baš sedaj imamo veliko zalogo krasnih vzorcev po različnih cenah. Pustite, da vam postrežemo takoj. Cene so 85c za štirjaški jard, \$1.00, \$1.50 in \$2.00.

EICHHOLZER & CO.

527 MAIN STREET,

FOREST CITY, PA.

Pristopajte

— k —

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT.

PODPORNI ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski Katoliški Jednoti

Posluje že 33. leto. V tej dobi je dosedaj izplačala raznih podpor v znesku

\$2,825,153.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA ALI NAD 100-PROCENTNA.

Njeno premoženje znaša \$1,600,000.00.

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 30,000.

Ima 170 krajevnih društev širom države.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega uradnika (co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

V MLADINSKI ODDELEK SE SPREJEMA ČLANE V STAROSTI OD 1—16 LET.

KATOLIŠKI SLOVENC, PRISTOPAJTE K NAŠI K. S. K. JEDNOTI!

PISANO POLJE

Ali bodo razumeli?

Včasih človek naleti na člane SNPJ., ki ugovarjajo, da bi bila njih organizacija protikatoliška. Ti seveda najbrže ne razumejo fundamentalne podlage SNPJ. na kateri stoji, oz. na katero so jo postavili slovenski socialisti v Ameriki. Ta ki čestokrat trdijo tako, kljub temu, da ima SNPJ. jasno zapisano v svojih pravih točko, ki jednoto dovolj jasno karakterizira v tem oziru. Zato pa taki potem tudi ne vedo, da denar s katerim se vzdržuje jednotnik, kot Prosveta, ki piše protikatoliško, prihaja tudi iz njih žepa, kar je nazadnje koncem konca direktno podpiranje katoliški cerkvi sovražnega tiska. Prosveta je prinesla z dne 12. januarja 1927 to le v svojem editoriaiu:

Eden in dvajseta točka tega člena prepoveduje društvom se udeleževati oficijelno cerkvenih slavnosti. Ta točka je sicer zapodena že v načelni izjavi. Povedano je bilo že v drugih člankih, da se morajo nekatere stvari povedati po dvakrat ali še večkrat, ker jih nekateri člani ne razumejo ali jih pa norečejo razumeti, da se vpoštevata, kar načelna izjava tako jasno in razumljivo pove, da o umevanju načelne izjave ne more biti nobenega dvoma. Ta točka torej le podrobneje razlaga, kar načelna izjava pove. Točka se glasi:

"21. Društva izvrše kaznjivo dejanje, če se oficijelno udeležijo cerkvenih slavnosti ali kakih prireditvev ali slavnosti in prireditvev katoliških društev, ki se prirede v propagandistične svrhe, ali če dajo blagosloviti svoje zastave. Taka društva se lahko kaznujejo z ukorom, suspenzijo ali izključitvijo."

Zdaj naj pa vsi taki člani SNPJ. ki tupatam trdijo, da SNPJ. ni protikatoliška nataknejo očala na svoje oči in naj si raztolmačijo, citirano točko pravil SNPJ. in si naj sami odgovore, ali je SNPJ. protikatoliška ali ni? — n.

O razvoju rudarstva.

Nemogoče nam je zasledovati zgodovino rudarstva do njega prvih začetkov. Kratek preudarek pa nas pouči, da je moralo obstajati neke vrste rudarstvo, preden je človek poznal kovine. Tudi si lahko mislimo, katere so bile one rudnike, ki jih je človek najprej iskal v okrilju matere zemlje. V boju s naravo mu niso zadostovale njegove naravne moči; zato je začel kmalu razmišljati, kako bi si napravil orožje in orodje, s katerim bi se mogel uspešno boriti proti svojim sovražnikom in si pridobivati potrebno hrano. Tako si je gotovo iskal najprej onih snovi, iz katerih si je izdeloval prvo orožje in orodje. Razen iz kosti in lesa je človek v davno minuli dobi izdeloval svoje preprosto orodje iz kamena, v prvi vrsti iz kresilnega kamena. Kresilni kamen spada torej gotovo k onim rudninam, ki jih je človek iskal med drugim kamenjem. Moral je kmalu zapaziti, da se da s kresilnim kamenom delati ogenj. Tako mu je bila ta rudnina v dvojno korist:

Poleg kresilnega kamena smemo prišteti k prvim rudninam, ki so se pridobivale z najenostavnejšim rudarstvom, še celo vrsto drugih, kakor na primer lahko gnetljivo glino, iz katere so izdelovali posodo, dalje sol, ki se nahaja na mnogih krajih v zemlji, kredo, okro in druge za slikanje in barvanje pripravne rudnine ter slednjič vse one snovi, ki so služile za okras.

Med kovinami je iskal človek brez dvoma najprej take, ki se nahajajo v naravi v čistem stanju, torej zlato, srebro, morda tudi baker, ki se da s topljenjem prav lahko izločiti iz drugih primesi. Katera izmed omenjenih kovin je bila najprej znana, ne vemo. Niti ne moremo trditi, da je človek spoznaval kovine v naštem redu, čeprav govore nekatere okolnosti za to, v prvi vrsti okoliščina, da se nahajata zlato in srebro prosta in čista v naravi, medtem ko moramo pridobivati druge kovine na težavnejši način, na primer železo s topljenjem železne rude. Da sta bili torej zlato in srebro znani pred bronom in železom, smemo smatrati za gotovo dejstvo. Kako pa je bilo z ostalimi kovinami, ne moremo vedeti ničesar gotovega.

Stari Indijci so morali imeti že dolgo pred Kristusom dobro razvito industrijo železa, ker so se nekateri izdelki ohranili do dandanašnjega dne. Tudi stari Egipčani so poznali železo. Že mnogo višje pa je bila razvita ta industrija pri Rimljanih in Grkih. Posamezni grški rudniki so zaposlovali do šestdesetisoč sužnjev, katerih življenje je moralo biti jako žalostno.

S povečanjem rimskega cesarstva se je pospešilo tudi nadaljnji razvoj rudarstva in nekateri rudniki iz one dobe obstojajo še danes. Hud udarec pa je zadobilo rudarstvo za časa preseljevanja narodov, ko je bila v tisočletjih ustvarjena kultura skoro namah uničena. Šele pozni srednji vek je vsaj deloma popravil, kar so bili uničili nemirni časi preseljevanja narodov.

Tu moramo omeniti še neki pojav, ki je močno vplival na razvoj rudarstva. V srednjem veku se je začelo neko čudno gibanje, pričela se je doba alkimije (domneve, da se dado umetno napraviti žlahtne kovine), več stoletij trajajoča doba, v kateri so ljudje mislili, da obstoji neka snov, tako zvana kamen modrih, s katerim se bo posrečilo spremeniti nežlahtne kovine v žlahtne. Pozneje so pripisovali temu namišljenemu kamenu modrih še druge lastnosti; mislili so, da ozdravlja bolezni, podaljša življenje, da je mogoče z njim doseči celo nesmrtno življenje. V neštetihi alkimističnih delavnicah so kuhali in mešali najrazličnejše snovi. Skoro ni bilo kneza ali kakega bogatega človeka, pri katerem bi ne bil delal eden ali še več alkimistov. "Kamna modrih" sicer niso našli, a pri tisoč in tisoč poskusih so odkrili marsikako lastnost kovin, našli so načine, kako je pridobivati kovine iz rud, kako jih čistiti. Z mešanjem najrazličnejših snovi so odkrili nove kovinske spojine z dotlej neznanimi lastnostmi.

Tako je alkimija jako plodonosno učinkovala na razvoj rudarstva in plavžarstva.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujemo točno po naročilu. Dostavljamo na dom.

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar v Chicagu
Phone: Canal 4340.
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

JOS. HLAVATY
zanesljivi lekarnar.
Zdravniške recepte izvršuje točno.
Zaloga fotografij, potrebščin, Kodaki in Kamere.
Prinesite k nam filme v izdeljavo.
1755 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.

Izvrstni sladoled, mize za goste

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovensščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.